

БАНКУУДЫН ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

(2025 оны IV улирлын түүвэр судалгааны тайлан)

Судалгааны товч үр дүн

Банкуудаас 2026 оны 1-р сарын 16-с 26-ны өдрийн хооронд санал асуулга хэлбэрээр өнгөрсөн болон ирэх 3 сарын хугацааны зээлийн шалгуур, нөхцөл, эрэлт, нийлүүлэлтийн талаарх мэдээллийг цуглуулан нэгтгэж, тайлан боловсруулав. Товч үр дүнг танилцуулбал:

Зээлийн шалгуур

- Өнгөрсөн 3 сарын хугацаанд том банкууд ААН-ийн зээлийн шалгууртаа өөрчлөлт оруулаагүй бол иргэдийн зээлийн шалгуураа бага зэрэг чангаруулжээ. Харин дунд болон жижиг банкууд зээлийн шалгууртаа өөрчлөлт оруулаагүй байна.
- Ирэх 3 сарын хугацаанд том банкууд иргэдийн зээлийн шалгуураа бага зэрэг чангаруулах, ААН-ийн зээлийн шалгуураа хэвээр нь хадгалах төлөвтэй байгаа бол дунд болон жижиг банкууд зээлийн шалгуураа хэвээр нь хадгалах хандлагатай байна.

Зээлийн нөхцөл

- Өнгөрсөн 3 сарын хугацаанд том банкууд иргэдийн зээлийн нөхцөлөө бага зэрэг сулруулж, ААН-ийн зээлийн нөхцөлдөө өөрчлөлт оруулаагүй байна. Харин дунд болон жижиг банкууд ААН, иргэдийн зээлийн нөхцөлдөө өөрчлөлт оруулаагүй байна.
- Ирэх 3 сарын хугацаанд банкууд зээлийн нөхцөлөө хэвээр хадгалах хүлээлттэй байна.

Зээлийн эрэлт

- Өнгөрсөн 3 сарын хугацаанд том банкуудын ААН-ийн зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдсэн бол иргэдийн зээлийн эрэлт төдийлөн өөрчлөгдөөгүй байна. Дунд болон жижиг банкуудын зээлийн эрэлтэд өөрчлөлт ороогүй байна.
- Ирэх 3 сард том банкуудын ААН-ийн зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдэж, иргэдийн зээлийн эрэлт өөрчлөгдөхгүй хэвэндээ байна гэсэн хүлээлттэй байна. Харин дунд банкуудын хувьд иргэдийн зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдэж, ААН-ийн зээлийн эрэлт өөрчлөгдөхгүй гэсэн байна. Жижиг банкуудын хувьд зээлийн эрэлт өөрчлөгдөхгүй гэж үзжээ.

Зээлийн нийлүүлэлт

- Ирэх 3 сард том банкууд ААН-ийн, дунд банкууд иргэдийн зээлийн нийлүүлэлтээ бага зэрэг нэмэгдүүлэх төлөвтэй байна. Харин том банкууд иргэдийн, дунд банкууд ААН-ийн, жижиг банкууд нийт зээлийн нийлүүлэлтээ хэвээр хадгалах хандлагатай байна.

Хүснэгт 1.1 Судалгааны нэгдсэн үр дүн

Банкууд / Зээлийн төлөв	Зээлийн шалгуур		Зээлийн нөхцөл		Зээлийн эрэлт		Зээлийн нийлүүлэлт	
	ААН	Иргэд	ААН	Иргэд	ААН	Иргэд	ААН	Иргэд
Өнгөрсөн 3 сарын хугацаанд								
Том	0	↑	0	↓	↑	0		
Дунд	0	0	0	0	0	0		
Жижиг	0	0	0	0	0	0		
Ирэх 3 сарын хугацаанд								
Том	0	↑	0	0	↑	0	↑	0
Дунд	0	0	0	0	0	↑	0	↑
Жижиг	0	0	0	0	0	0	0	0

Тэмдэглэл: ↑ бага зэрэг чангарах/нэмэгдэх; ↑↑ нэлээд чангарах/нэмэгдэх; 0 өөрчлөгдөөгүй; ↓ бага зэрэг сулрах/буурах; ↓↓ нэлээд сулрах/буурах

Судалгааны зорилго

Энэхүү судалгааны зорилго нь банкуудаас олгож буй зээлийн шалгуур, нөхцөл, эрэлт болон нийлүүлэлт, тэдгээрийн цаашдын төлөвийг тодорхойлоход оршино.

Судалгааны хамрах хүрээ

Банкны зээлийн төлөвийн судалгаанд нийт 12 банкиг хамруулсан бөгөөд тухайн банкны зээлийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах албан тушаалтнуудаас асуулга авсан болно.

Арга зүйн товч тайлбар

Банкны зээлийн төлөвийн судалгааг санал асуулга хэлбэрээр зохион байгуулдаг бөгөөд (i) зээлийн шалгуур, (ii) зээлийн нөхцөл, (iii) зээлийн эрэлт болон (iv) зээлийн нийлүүлэлт гэсэн 4 үндсэн хэсгээс бүрдэнэ. Судалгааны үр дүнг нэгтгэхдээ банкуудын чанарын хариултуудыг нэг утгатайгаар тодорхойлохын тулд тоон утга руу хөрвүүлсэн. Ингэхдээ [-1;+1] хоорондох утгуудад чанарын асуултуудыг Хүснэгт 1.2-т өгөгдсөн байдлаар индексэд хөрвүүлдэг.

<i>Хүснэгт 1.2 Индексийн тооцоолол</i>					
Индексийн утга	-1.0	-0.5	0	0.5	1.0
Зээлийн шалгуур	Нэлээд суларсан/суларна	Бага зэрэг суларсан/суларна	Өөрчлөгдөөгүй	Бага зэрэг чангарсан/чангарна	Нэлээд чангарсан/чангарна
Зээлийн нөхцөл	Нэлээд суларсан/суларна	Бага зэрэг суларсан/суларна	Өөрчлөгдөөгүй	Бага зэрэг чангарсан/чангарна	Нэлээд чангарсан/чангарна
Зээлийн эрэлт	Нэлээд багассан/багасна	Бага зэрэг багассан/багасна	Өөрчлөгдөөгүй	Бага зэрэг нэмэгдсэн/нэмэгдэнэ	Нэлээд нэмэгдсэн/нэмэгдэнэ
Зээлийн нийлүүлэлт	Нэлээд бууруулна	Бага зэрэг бууруулна	Өөрчлөхгүй	Бага зэрэг нэмэгдүүлнэ	Нэлээд нэмэгдүүлнэ

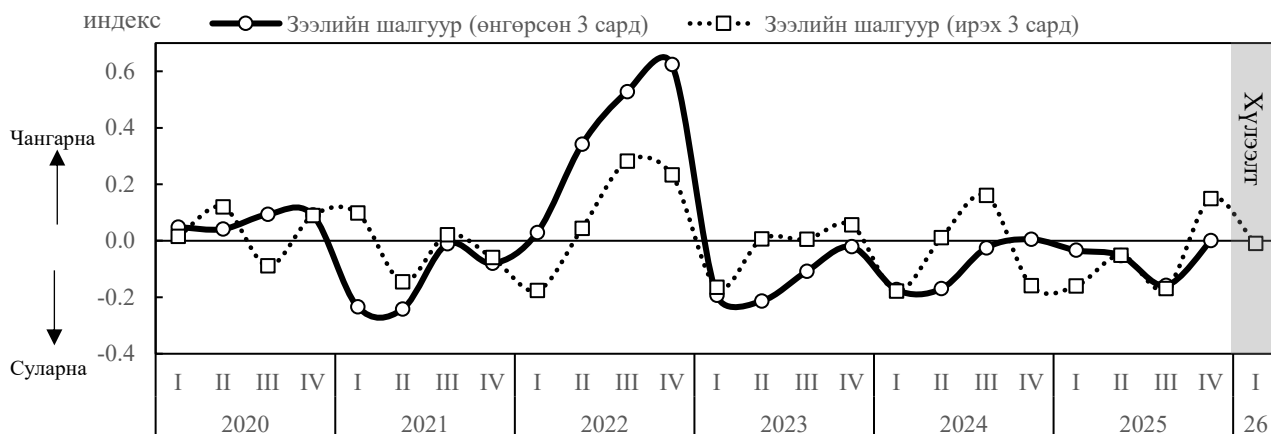
Нийт банкны системийн зээлийн төлөвийг тодорхойлохдоо банк тус бүрийн зээлийн үлдэгдэлд эзлэх хувь хэмжээг тухайн банкны харгалзах индексээр үржүүлэх замаар жигнэсэн дундаж утгыг тооцсон болно. Тухайн хугацаан дахь ерөнхий индексийн утга нь зээлийн шалгуур, нөхцөл, эрэлт, нийлүүлэлтийн талаарх өнгөрсөн 3 сарын байдал болон ирэх 3 сарын төлөвийг илэрхийлнэ.

I Зээлийн шалгуур

1.1 Аж ахуйн нэгжийн зээлийн шалгуур

- 2025 оны IV улиралд ААН-ийн зээлийн шалгуурын индекс 0 утгатай гарч, банкууд зээлийн шалгуураа хэвээр нь хадгалсан байна. Ирэх улиралд банкууд ААН-ийн зээлийн шалгуураа мөн хэвээр нь хадгалах төлөвтэй байна (Зураг 1).

Зураг 1. ААН-ийн зээлийн шалгуур ба хүлээлт

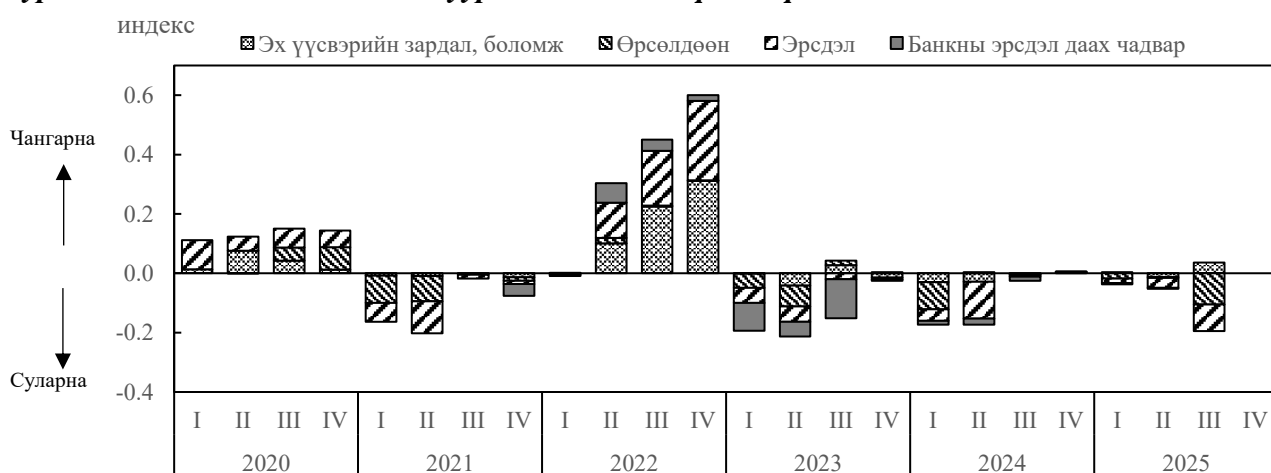
- Банкууд 2025 оны IV улиралд нийт салбарын зээлийн шалгууртаа өөрчлөлт оруулаагүй байна. Ирэх улиралд мөн нийт салбарт хэвээр нь хадгалах төлөвтэй байна (Хүснэгт 1).

Хүснэгт 1. ААН-ийн зээлийн шалгуур, салбараар

Хугацаа	Нийт зээл	Хөдөө аж ахуй	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
2025.IV улирлын хүлээлт	0.15	0	0	0	0.19	0
2025.IV улирлын үр дүн	0	0	0	0	0	0
2026.I улирлын хүлээлт	0	0	0	0	0	0

- Банкууд 2025 оны IV улиралд аж ахуйн нэгжийн зээлийн шалгууртаа өөрчлөлт оруулаагүй байна (Зураг 2).

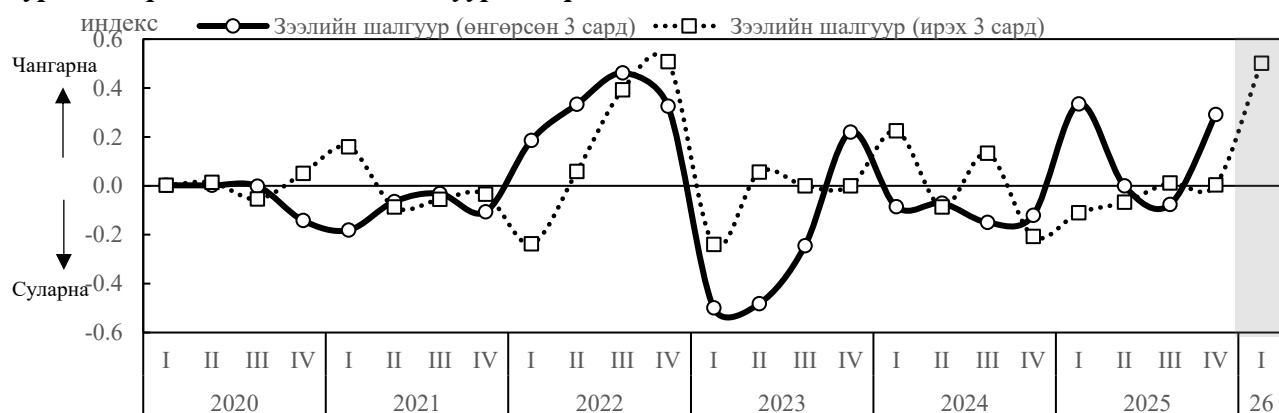
Зураг 2. ААН-ийн зээлийн шалгуурт нөлөөлөгч хүчин зүйлс

1.2 Иргэдийн зээлийн шалгуур

- 2025 оны IV улиралд иргэдийн зээлийн шалгуурын индекс 0.29 гарсан бөгөөд банкууд зээлийн шалгуураа бага зэрэг чангаруулжээ. Ирэх улиралд банкууд иргэдийн зээлийн шалгуураа нэлээд чангаруулах төлөвтэй байна (Зураг 3).

Зураг 3. Иргэдийн зээлийн шалгуур ба хүлээлт

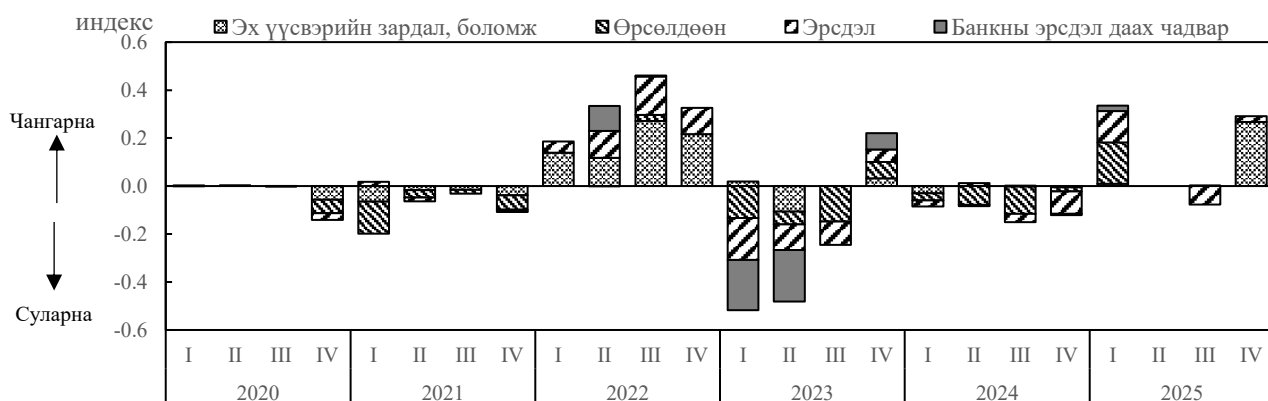
- Банкууд 2025 оны IV улиралд цалин, тэтгэвэр, хэрэглээний зээлийн шалгуураа бага зэрэг чангаруулсан бол бусад зээлийн шалгууртаа өөрчлөлт оруулаагүй байна. Ирэх улиралд бизнесийн зээлийн шалгуурыг бага зэрэг сулруулах, бусад төрлийн зээлийн шалгуурыг чангаруулах төлөвтэй байна. Ялангуяа, малчны зээлийн шалгуурыг нэлээд чангаруулах хандлагатай байна (Хүснэгт 2).

Хүснэгт 2. Иргэдийн зээлийн шалгуур, зээлийн ангиллаар

Хугацаа	Нийт зээл	Цалин-гийн зээл	Тэтгэврийн зээл	Хэрэглээний зээл	Бизнесийн зээл	Малчны зээл	Автомашин ы зээл
2025.IV улирлын хүлээлт	0	0.11	0	0.17	0	0	0
2025.IV улирлын үр дүн	0.29	0.26	0.06	0.04	0	0	0
2026.I улирлын хүлээлт	0.50	0.47	0.40	0.32	-0.25	0.69	0.42

- Банкууд 2025 оны IV улиралд эх үүсвэрийн зардал болон нийт эрсдэл нэмэгдсэн нь иргэдийн зээлийн шалгуурыг бага зэрэг чангаруулахад голлон нөлөөлжээ (Зураг 4).

Зураг 4. Иргэдийн зээлийн шалгуурт нөлөөлөгч хүчин зүйлс

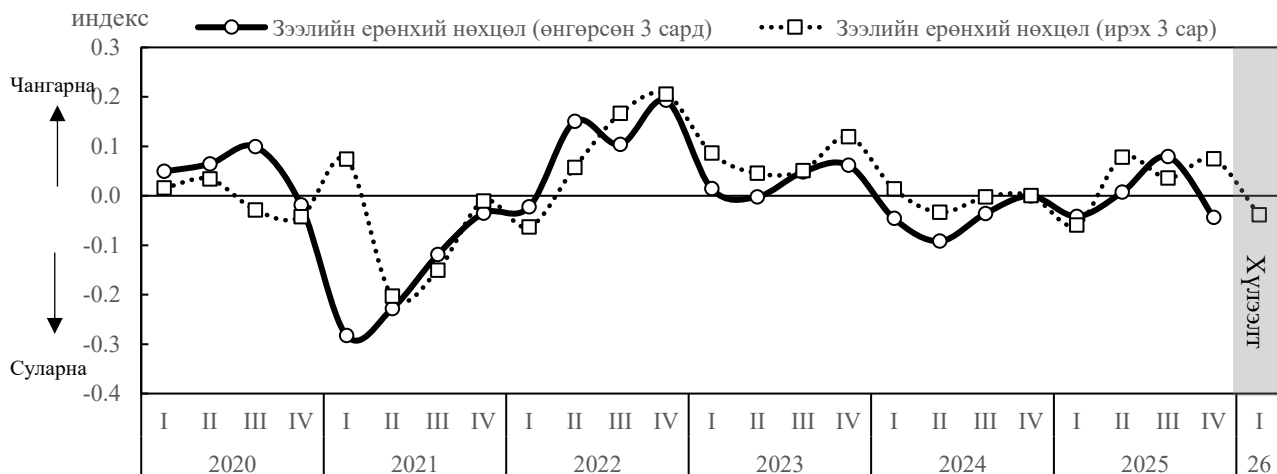

II Зээлийн нөхцөл

2.1 Аж ахуйн нэгжийн зээлийн нөхцөл

- 2025 оны IV улиралд банкууд ААН-ийн зээлийн нөхцөлөө бага зэрэг сулруулсан бөгөөд ирэх улиралд мөн бага зэрэг сулруулах төлөвтэй байна (Зураг 5).

Зураг 5. ААН-ийн зээлийн ерөнхий нөхцөл, хүлээлт

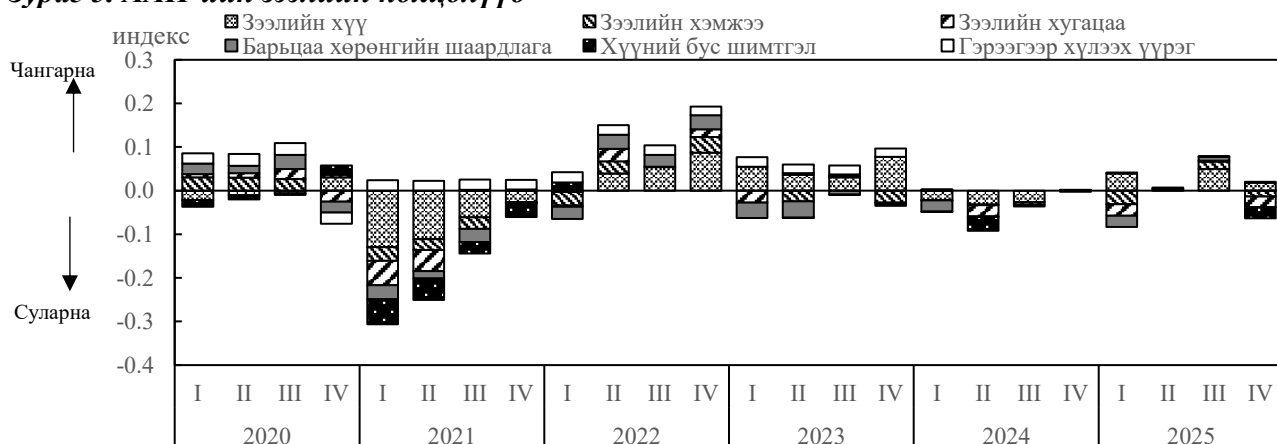

- Банкууд 2025 оны IV улиралд хөдөө аж ахуй, худалдаа, үйлчилгээний салбарт олгосон зээлийн нөхцөлөө бага зэрэг сулруулсан бол бусад салбарт олгох зээлийн нөхцөлөө өөрчлөөгүй байна (Хүснэгт 3).

Хүснэгт 3. ААН-ийн зээлийн ерөнхий нөхцөл, салбараар						
Хугацаа	Нийт зээл	Хөдөө аж ахуй	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
2025.III улирлын үр дүн	0.08	0.04	0.04	0	0.13	0
2025.IV улирлын үр дүн	-0.04	-0.05	0	0	0	-0.04

- 2025 оны IV улиралд банкуудын зээлийн хүү нэмэгдэж чангаруулах чиглэлд, зээлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, хугацааг уртасгах, хүүний бус шимтгэлийг бууруулах зэргээр сулруулах чиглэлд нөлөөлсөн бөгөөд ААН-ийн зээлийн ерөнхий нөхцөл бага зэрэг суларсан байна (Зураг 6).

Зураг 5. ААН-ийн зээлийн нөхцөлүүд

- Хүснэгт 4-т банкуудаас ААН-д тухайн улиралд олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү (ЖДХүү), жигнэсэн дундаж хугацаа (ЖДХугацаа) болон шинээр олгосон зээлийн хэмжээг

түүвэр судалгааны үр дүнд гарсан зээлийн хүү, хугацаа, хэмжээний индекстэй харьцуулан эдийн засгийн салбаруудаар харуулав. 2025 оны IV улиралд барилгын салбарт олгосон зээлийн ЖДХүү өмнөх улирлаас 0.4 нэгж хувиар өссөн нь түүвэр судалгааны үр дүнтэй нийцтэй гарсан байна. Харин бусад салбарын хувьд эсрэг үр дүн гарчээ. Хөдөө аж ахуйн салбарт олгосон зээлийн ЖДХугацаа 3.4 сараар уртассан бөгөөд энэ нь түүвэр судалгааны зээлийн хугацааны нөхцөлийг сулруулсан үр дүнтэй нийцтэй гарсан байна. Бусад салбаруудад олгосон зээлийн ЖДХугацаа 1.2-9.9 сараар өөрчлөгдсөн боловч банкууд тус салбаруудад олгосон зээлийн хугацаанд өөрчлөлт оруулаагүй гэж хариулсан байна. 2025 оны IV улиралд боловсруулах үйлдвэр, барилга, худалдаа, үйлчилгээний салбарт шинээр олгосон зээлийн хэмжээ нэмэгдсэн нь түүвэр судалгааны үр дүнтэй нийцтэй гарсан байна. Харин ХАА, уул уурхайн салбарт шинээр олгосон зээлийн хэмжээ нэмэгдсэн боловч түүвэр судалгааны зээлийн хэмжээний индекстэй харьцуулахад эсрэг үр дүнтэй гарчээ.

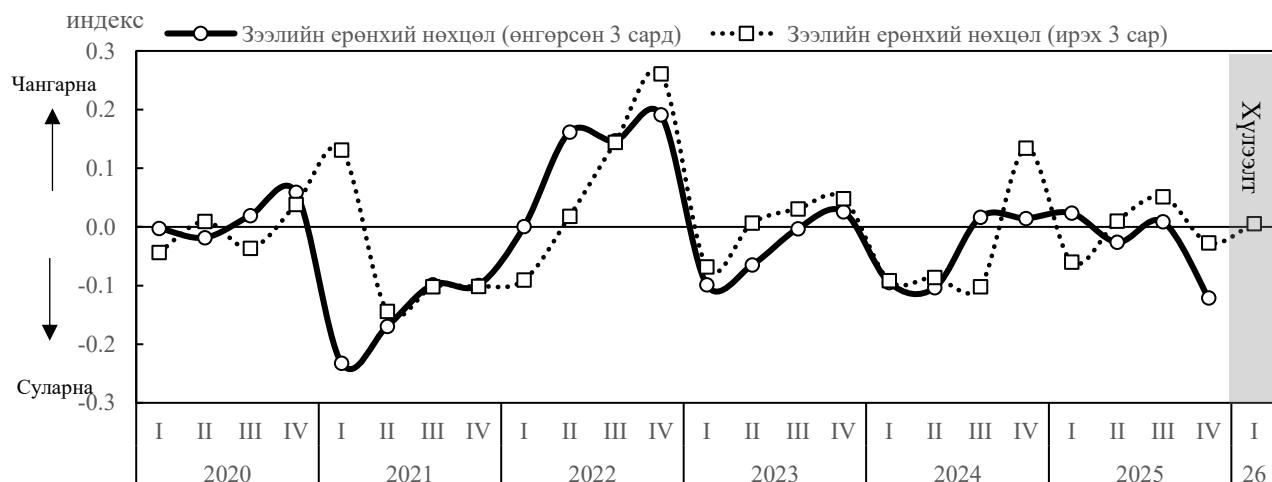
Хүснэгт 4. ААН-д олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү болон хугацаа, салбараар						
Зээлийн нөхцөлүүд	Хугацаа	Хөдөө аж ахуй	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
Банкуудын зээлийн ЖДХүү (%)	- 2025.III улирал	12.7	16.6	17.3	18.4	17.3
	- 2025.IV улирал	16.3	9.6	14.5	18.8	16.6
	- Өөрчлөлт (%)	<u>+3.6</u>	<u>-7.0</u>	<u>-2.8</u>	<u>+0.4</u>	<u>-0.7</u>
Зээлийн хүүний нөхцөл (судалгааны үр дүн)	2025.IV улирал	0	0.17	0.14	0.12	0.01
Банкуудын зээлийн ЖДХугацаа (сар)	- 2025.III улирал	42.7	10.1	35.9	31.0	33.6
	- 2025.IV улирал	46.1	12.0	26.0	32.2	39.9
	- Өөрчлөлт (сар)	<u>+3.4</u>	<u>+1.9</u>	<u>-9.9</u>	<u>+1.2</u>	<u>+6.3</u>
Зээлийн хугацааны нөхцөл* (судалгааны үр дүн)	2025.IV улирал	-0.25	0	0	0	0
Банкуудын шинээр олгосон зээлийн хэмжээ (тэрбум төг.)	- 2025.III улирал	120.2	1,336.3	799.9	723.0	6,583.9
	- 2025.IV улирал	172.7	1,994.1	1,016.4	861.8	7,158.5
	- Өөрчлөлт (%)	<u>+43.7</u>	<u>+49.2</u>	<u>+27.1</u>	<u>+19.2</u>	<u>+8.7</u>
Зээлийн хэмжээний нөхцөл* (судалгааны үр дүн)	2025.IV улирал	0	0	-0.01	-0.16	-0.03

*-Зээлийн хугацаа, хэмжээний нөхцөл (-) утгатай бол нөхцөлийг сулруулсан буюу зээлийн хугацаа уртасч, зээлийн хэмжээ нэмэгдсэнийг илэрхийлнэ. (+) утгатай бол нөхцөлийг чангаруулсан буюу зээлийн хугацаа богиносч, зээлийн хэмжээ буурсныг илэрхийлнэ.

2.2 Иргэдийн зээлийн нөхцөл

- 2025 оны IV улиралд банкууд иргэдийн зээлийн нөхцөлөө бага зэрэг сулруулсан бол ирэх улиралд иргэдийн зээлийн нөхцөлөө хэвээр хадгалах төлөвтэй байна (Зураг 7).

Зураг 6. Иргэдийн зээлийн ерөнхий нөхцөл, хүлээлт

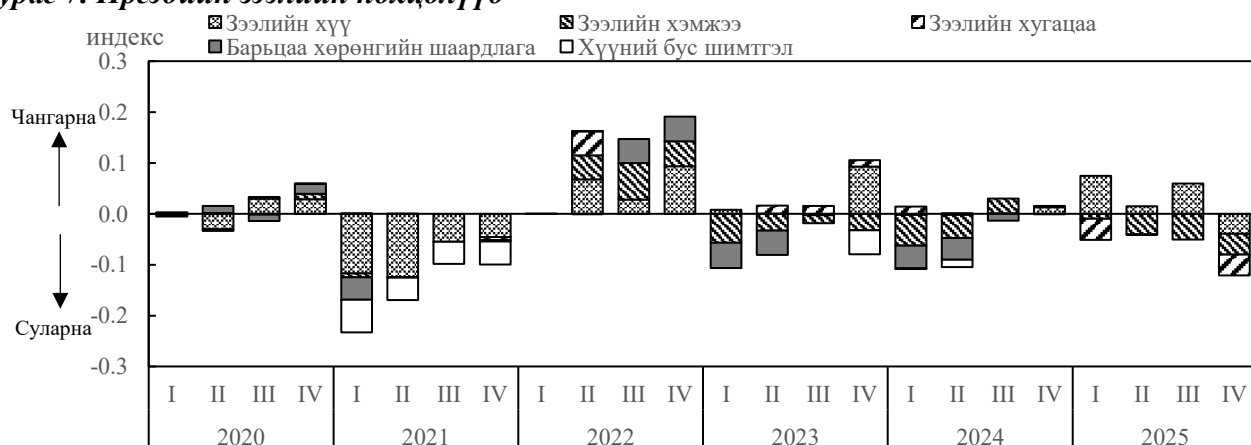

- Банкууд 2025 оны IV улиралд тэтгэвэр, малчны зээлийн нөхцөлийг бага зэрэг сулруулсан бол бусад төрлийн зээлийн нөхцөлд өөрчлөлт оруулаагүй байна (Хүснэгт 5).

Хүснэгт 5. Иргэдийн зээлийн ерөнхий нөхцөл, зээлийн төрлөөр							
Хугацаа	Нийт зээл	Цалингийн зээл	Тэтгэврийн зээл	Хэрэглээний зээл	Бизнесийн зээл	Малчны зээл	Автомашинны зээл
2025.III улирлын үр дүн	0	0	0	0.07	0	0.10	0.06
2025.IV улирлын үр дүн	-0.12	0	-0.37	0	0	-0.14	0

- 2025 оны IV улиралд банкууд иргэдийн зээлийн хүүг бууруулах, хэмжээг нэмэгдүүлэх, хугацааг уртасгах зэргээр зээлийн нөхцөлөө бага зэрэг сулруулсан байна (Зураг 8).

Зураг 7. Иргэдийн зээлийн нөхцөлүүд

- Хүснэгт 6-д банкуудаас иргэдэд тухайн улиралд олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү (ЖДХүү), жигнэсэн дундаж хугацаа (ЖДХугацаа) болон шинээр олгосон зээлийн хэмжээг түүвэр судалгааны үр дүнд гарсан зээлийн хүү, хугацаа, хэмжээний индекстэй харьцуулан зээлийн төрлөөр харуулав. 2025 оны IV улиралд хэрэглээний болон автомашины зээлийн ЖДХүү өмнөх улирлаас 0.3, 0.5 нэгж хувиар өссөн бөгөөд энэ нь түүвэр судалгааны үр дүнтэй нийцтэй гарсан байна. Харин бусад төрлийн зээлийн ЖДХүү 0.1% нэгж хувиар өөрчлөгдсөн боловч түүвэр судалгаагаар эсрэг үр дүн гарсан байна. Тэтгэврийн зээлийн ЖДХугацаа 8.8 сараар, малчны зээлийн ЖДХугацаа 1.5 сараар тус тус нэмэгдсэн нь түүвэр судалгааны зээлийн хугацааны нөхцөлийг сулруулсан үр дүнтэй нийцтэй гарсан байна. Харин бусад төрлийн зээлийн ЖДХугацаа 0.4-3.8 сараар өөрчлөгдсөн боловч түүвэр судалгаагаар зээлийн хугацааг хэвэндээ байсан гэж хариулжээ. 2025 оны IV улиралд иргэдэд шинээр олгосон автомашины зээлийн хэмжээ 56.5%-аар буурч, малчны зээлийн хэмжээ бага зэрэг нэмэгдсэн нь түүвэр судалгааны үр дүнтэй нийцтэй гарчээ. Харин бусад төрлийн зээлийн хувьд түүвэр судалгааны зээлийн хэмжээний индекстэй харьцуулахад эсрэг үр дүн гарчээ.

Хүснэгт 6. Иргэдэд олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү болон хугацаа, салбараар						
Зээлийн нөхцөлүүд	Хугацаа	Цалингийн зээл	Тэтгэврийн зээл	Хэрэглээний зээл	Малчны зээл	Автомашинны зээл
Банкуудын зээлийн ЖДХүү (%)	- 2025.III улирал - 2025.IV улирал - Өөрчлөлт (%)	17.8 17.9 <u>+0.1</u>	17.7 17.8 <u>+0.1</u>	24.4 24.7 <u>+0.3</u>	22.2 22.1 <u>-0.1</u>	19.0 19.5 <u>+0.5</u>
Зээлийн хүүний нөхцөл (судалгааны үр дүн)	2025.IV улирал	0	-0.75	0.02	0	0.03
Банкуудын зээлийн ЖДХугацаа (сар)	- 2025.III улирал - 2025.IV улирал - Өөрчлөлт (сар)	28.5 28.1 <u>-0.4</u>	16.7 25.5 <u>+8.8</u>	31.6 34.5 <u>+2.9</u>	27.5 29.0 <u>+1.5</u>	34.2 38.0 <u>+3.8</u>
Зээлийн хугацааны нөхцөл* (судалгааны үр дүн)	2025.IV улирал	0	-0.59	0	-0.19	0
Банкуудын шинээр олгосон зээлийн хэмжээ (тэрбум төг.)	- 2025.III улирал - 2025.IV улирал - Өөрчлөлт (%)	1,499.9 1,312.5 <u>-12.5</u>	1,435.8 1,108.4 <u>-22.8</u>	140.7 170.5 <u>+21.2</u>	189.2 199.5 <u>+5.5</u>	19.6 8.5 <u>-56.5</u>
Зээлийн хэмжээний нөхцөл* (судалгааны үр дүн)	2025.IV улирал	0	-0.50	0.02	-0.50	0.03

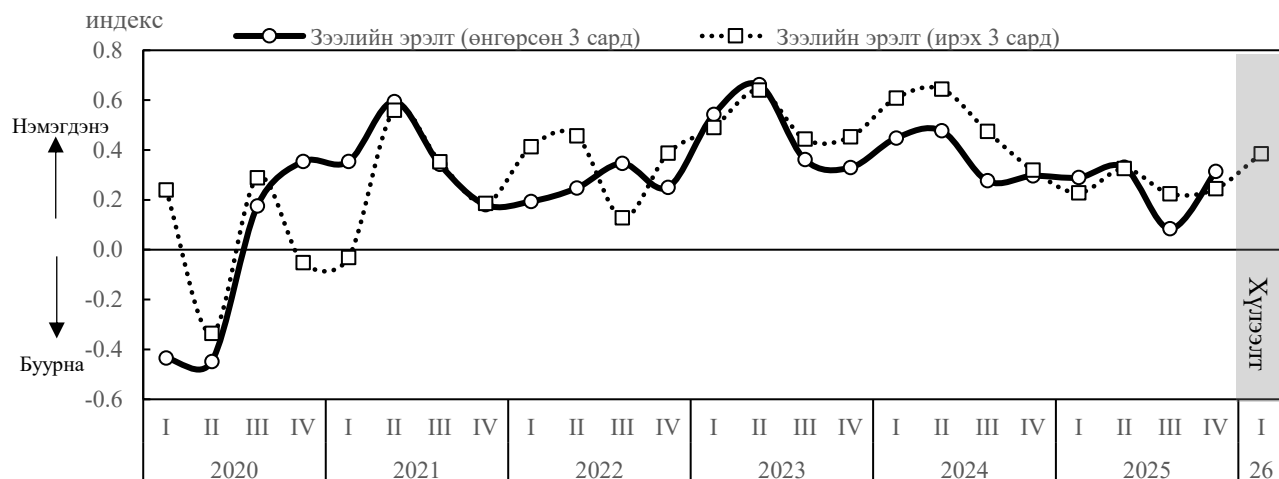
*-Зээлийн хугацаа, хэмжээний нөхцөл (-) утгатай бол нөхцөлийг сулруулсан буюу зээлийн хугацаа уртасч, зээлийн хэмжээ нэмэгдсэнийг илэрхийлнэ. (+) утгатай бол нөхцөлийг чангаруулсан буюу зээлийн хугацаа богиносч, зээлийн хэмжээ буурсныг илэрхийлнэ.

III Зээлийн эрэлт

3.1 Аж ахуйн нэгжийн зээлийн эрэлт

- 2025 оны IV улиралд ААН-ийн зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдсэн нь өмнөх улирлын хүлээлттэй нийцтэй гарчээ. Ирэх улиралд ААН-ийн зээлийн эрэлт мөн өндөр хэвээр байх бөгөөд өмнөх улирлын хүлээлтийн утгаас бага зэрэг өсөх төлөвтэй байна (Зураг 9).

Зураг 8. ААН-ийн зээлийн эрэлт ба хүлээлт

- 2025 оны IV улиралд боловсруулах үйлдвэрийн салбарын зээлийн эрэлт бага зэрэг буурсан бол бусад салбаруудын зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдсэн байна. 2026 оны I улиралд нийт салбаруудын зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдэх төлөвтэй байна. Ялангуяа, ХАА-н салбарын зээлийн эрэлт бусад салбаруудтай харьцуулахад өндөр байхаар байна. (Хүснэгт 7).

Хүснэгт 7. ААН-ийн зээлийн эрэлт, салбараар

Хугацаа	Нийт зээл	Хөдөө аж ахуй	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
2025.IV улирлын хүлээлт	0.24	0.44	0.15	0.21	0.05	0.33
2025.IV улирлын үр дүн	0.31	0.03	0.15	-0.04	0.03	0.40
2026.I улирлын хүлээлт	0.39	0.29	0.18	0.08	0.29	0.41

- 2025 оны IV улиралд эргэлтийн болон үндсэн хөрөнгийн хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүсэлт нэмэгдсэн нь ААН-ийн зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдэхэд голлон нөлөөлжээ (Зураг 10).

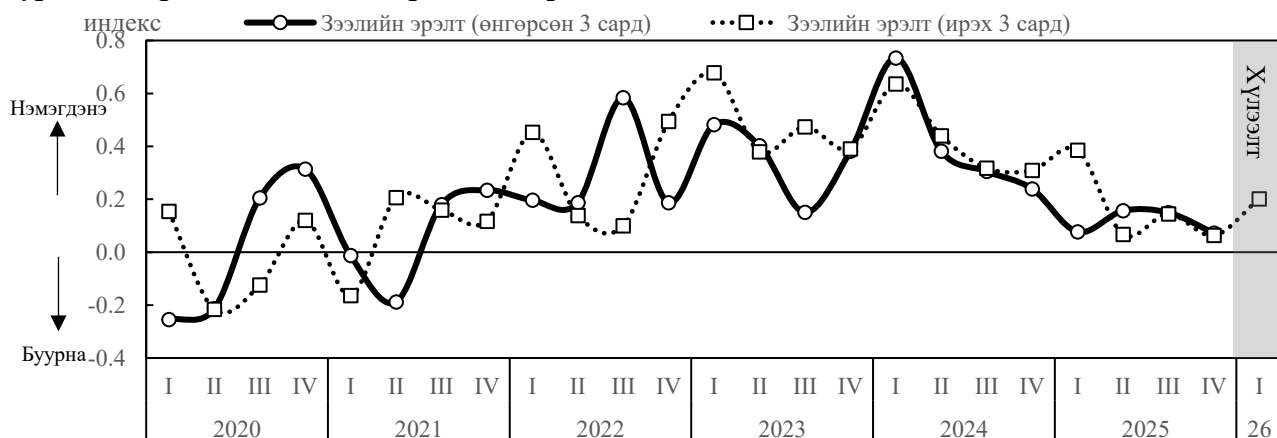
Зураг 9. ААН-ийн зээлийн эрэлтэд нөлөөлөгч хүчин зүйлс

3.2 Иргэдийн зээлийн эрэлт

- 2025 оны IV улиралд иргэдийн зээлийн эрэлт бага зэрэг нэмэгдсэн нь өмнөх улирлын хүлээлттэй нийцтэй гарсан байна. Ирэх улиралд иргэдийн зээлийн эрэлт мөн нэмэгдэх бөгөөд өмнөх улирлын хүлээлтийн утгаас бага зэрэг өсөх төлөвтэй байна (Зураг 11).

Зураг 10. Иргэдийн зээлийн эрэлт ба хүлээлт

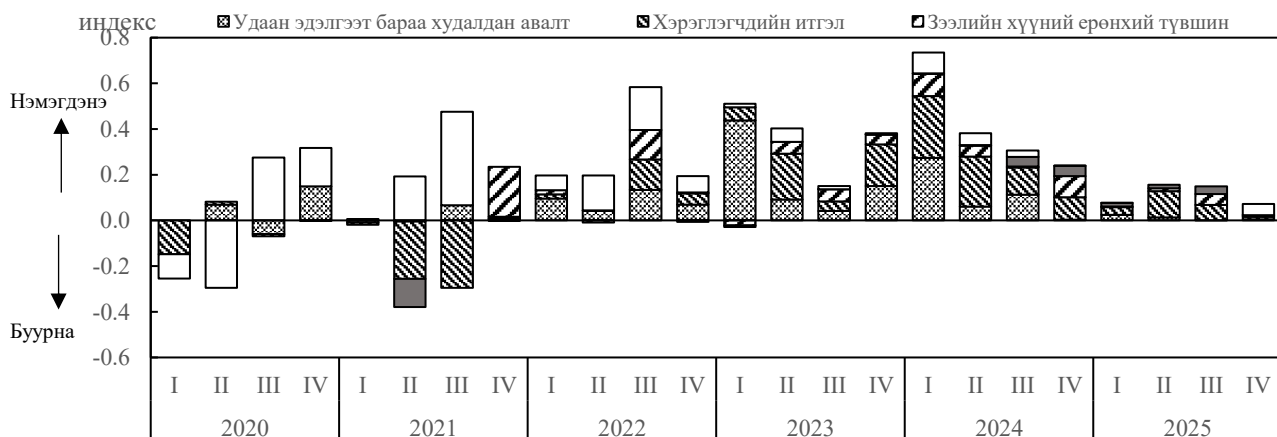

- 2025 оны IV улиралд малчны зээлээс бусад бүх төрлийн зээлийн эрэлт нэмэгдсэн нь өмнөх улирлын хүлээлттэй нийцтэй гарсан байна. Ялангуяа, тэтгэврийн зээлийн эрэлт нэлээд нэмэгдсэн байна. 2026 оны I улиралд бүх төрлийн иргэдийн зээлийн эрэлт нэмэгдэх төлөвтэй байна (Хүснэгт 8).

Хүснэгт 8. Иргэдийн зээлийн эрэлт, зээлийн төрлөөр							
Хугацаа	Нийт зээл	Цалингийн зээл	Тэтгэврийн зээл	Хэрэглээний зээл	Бизнесийн зээл	Малчны зээл	Автомашинны зээл
2025.IV улирлын хүлээлт	0.06	0.25	0.39	0.19	0.28	0.50	0.20
2025.IV улирлын үр дүн	0.07	0.04	0.50	0.24	0.29	0	0.04
2026.I улирлын хүлээлт	0.20	0.19	0.45	0.28	0.45	0.31	0.22

- 2025 оны IV улиралд санхүүжилтийн бусад хэлбэрүүд нэмэгдсэн нь иргэдийн зээлийн эрэлт нэмэгдэхэд нөлөөлжээ (Зураг 12).

Зураг 11. Иргэдийн зээлийн эрэлтэд нөлөөлөгч хүчин зүйлс

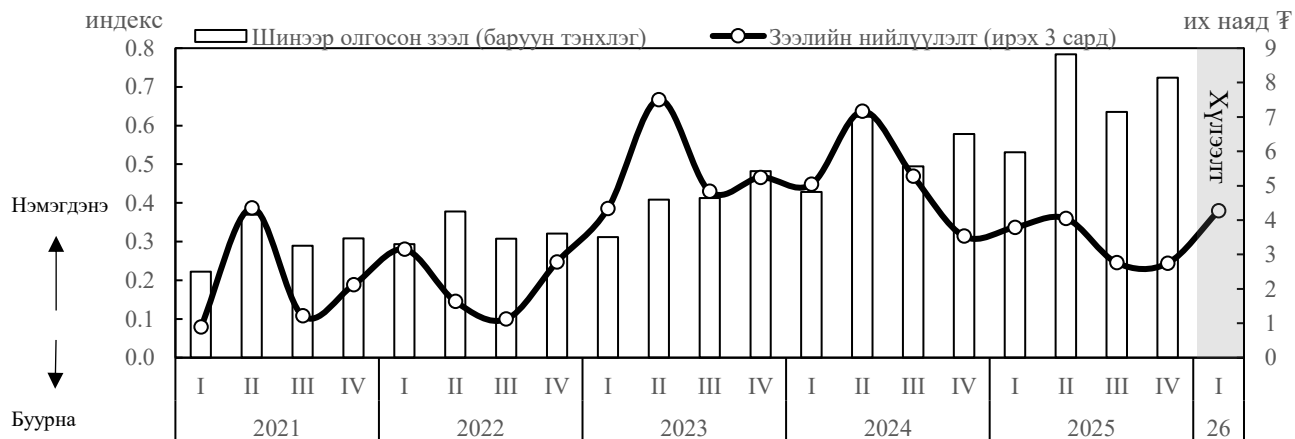

IV Зээлийн нийлүүлэлт

4.1 Аж ахуйн нэгжийн зээлийн нийлүүлэлт

- 2026 оны IV улиралд ААН-д нийт 8.1 их наяд төгрөгийн зээл шинээр олгосон нь өмнөх улирлаас 13.9%, өмнөх оны мөн үеэс 25.1%-аар өссөн үзүүлэлт байлаа. 2026 оны I улиралд банкууд ААН-д олгох зээлийн нийлүүлэлтээ нэмэгдүүлэх төлөвтэй байна (Зураг 13).

Зураг 12. ААН-ийн зээлийн нийлүүлэлтийн төлөв ба шинээр олгосон зээл

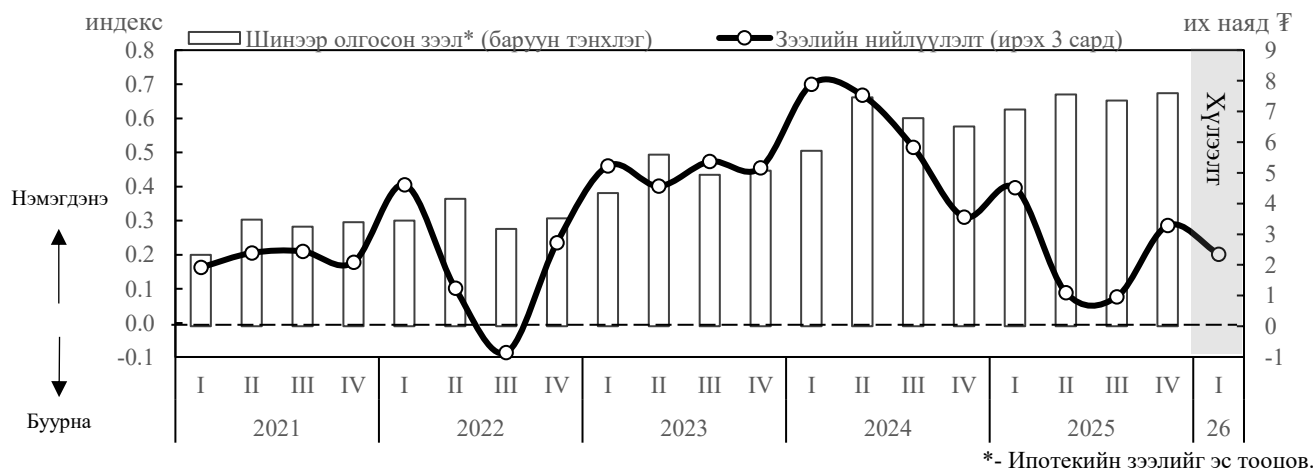
- Банкууд 2026 оны I улиралд бүх салбарт олгох зээлийн нийлүүлэлтээ нэмэгдүүлэх төлөвтэй байна. Ялангуяа, худалдаа, үйлчилгээний салбарт олгох зээлийн нийлүүлэлтээ бусад салбаруудаас илүүтэй нэмэгдүүлэх хандлагатай байна (Хүснэгт 9).

Хүснэгт 9. ААН-ийн зээлийн нийлүүлэлт, салбараар						
Хугацаа	Нийт зээл	Хөдөө аж ахуй	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
2025.IV улирлын хүлээлт	0.24	0.43	-0.03	0.21	-0.08	0.23
2026.I улирлын хүлээлт	0.38	0.28	0.18	0.27	0.19	0.33

4.2 Иргэдийн зээлийн нийлүүлэлт

- Банкууд 2025 оны IV улиралд иргэдэд 7.6 их наяд төгрөгийн зээл шинээр олгосон нь өмнөх улирлаас 3.2%, өмнөх оны мөн үеэс 16.6%-аар өссөн үзүүлэлт байлаа. Ирэх 2026 оны I улиралд банкууд иргэдэд олгох зээлийн нийлүүлэлтээ бага зэрэг нэмэгдүүлэх төлөвтэй байна (Зураг 14).

Зураг 13. Иргэдийн зээлийн нийлүүлэлтийн төлөв ба шинээр олгосон зээл

*- Ипотекийн зээлийг эс тооцов.

- Банкууд 2026 оны I улиралд тэтгэврийн зээлээс бусад бүх төрлийн иргэдийн зээлийн нийлүүлэлтээ нэмэгдүүлэх төлөвтэй байна. Ялангуяа, бизнесийн зээлийн нийлүүлэлтээ бусад төрлөөс илүүтэй нэмэгдүүлэх хандлагатай байна (Хүснэгт 10).

<i>Хүснэгт 10. Иргэдийн зээлийн нийлүүлэлт, зээлийн төрлөөр</i>							
Хугацаа	Нийт зээл	Цалингийн зээл	Тэтгэврийн зээл	Хэрэглээний зээл	Бизнесийн зээл	Малчны зээл	Автомашинны зээл
2025.IV улирлын хүлээлт	0.29	0.26	0.39	0.20	0.28	0.50	0.32
2026.I улирлын хүлээлт	0.20	0.14	-0.05	0.21	0.45	0.31	0.25

Хавсралт 1. ААН болон иргэдийн зээлийн шалгуурт нөлөөлөгч хүчин зүйлс¹

Хүснэгт 11. ААН-ийн зээлийн шалгуурт нөлөөлөгч хүчин зүйлс, салбараар (2025.IV улирал)						
Хүчин зүйлс	Нийт зээл	Хөдөө аж ахуй	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
Эх үүсвэрийн зардал, боломж						
Эх үүсвэрийн өртөг	0.18	0.25	0.11	0.21	0.18	0.17
Санхүүжилтийн боломж	0	0	0	-0.02	0	0
Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадвар	0	0	0	0	0.01	0
Өрсөлдөөн						
Бусад банкуудын өрсөлдөөн	-0.02	0	0.01	-0.02	-0.01	-0.02
Бусад санхүүгийн байгууллагын өрсөлдөөн	0.01	0	0	0	0	0
Санхүүгийн захын өрсөлдөөн	0.01	0	0	0	0	0
Эдийн засгийн байдал						
Эдийн засгийн өсөлт	-0.21	0	0.17	0	0.12	-0.15
Инфляц	0.01	0	0	0	0	0
Валютын ханш	0	0	0	0	0	0
Эрсдэл						
Тухайн салбарын төлөв байдал	-0.16	0	0.15	-0.03	0.10	-0.17
Барьцаа хөрөнгийн эрсдэл	0	0	0	0	0	0
Банкны эрсдэл даах чадвар	0	0	0	0	0	0

Хүснэгт 12. Иргэдийн зээлийн шалгуурт нөлөөлөгч хүчин зүйлс, зээлийн төрлөөр (2025.IV улирал)							
Хүчин зүйлс	Нийт зээл	Цалин-гийн зээл	Тэтгэв-рийн зээл	Хэрэглээ-ний зээл	Бизнес-ийн зээл	Малчны зээл	Автомашин-ны зээл
Эх үүсвэрийн зардал, боломж							
Эх үүсвэрийн өртөг	0.41	0.18	0.61	0.04	0	0	0
Санхүүжилтийн боломж	0.41	0.18	0.62	0.05	0	0	0
Өрсөлдөөн							
Бусад банкны өрсөлдөөн	0	0	0	0	0	0	0
Бусад санхүүгийн байгууллагын өрсөлдөөн	0	0	0	0.02	0	0	0.03
Эдийн засгийн байдал							
Эдийн засгийн өсөлт	0.02	0.05	0	0.04	0	0	-0.01
Инфляц	0	0.01	0	-0.01	0	0	-0.03
Валютын ханш	0	0	0	-0.01	0	0	-0.03
Эрсдэл							
Төлбөрийн чадвар	0.10	0.07	0.10	0.08	0	0	-0.01
Барьцаа хөрөнгийн эрсдэл	0	0	0	0	0	0	-0.03
Банкны эрсдэл даах чадвар	0	0	0.61	0	0	0	0

¹ Тайлбар: (+) тэмдэгтэй бол зээлийн шалгуурт чангаруулах, (-) тэмдэгтэй бол зээлийн шалгуурт сулруулах нөлөө үзүүлсэн.

Хавсралт 2. ААН болон иргэдийн зээлийн эрэлтэд нөлөөлөгч хүчин зүйлс²

Хүснэгт 13. ААН-ийн зээлийн эрэлтэд нөлөөлөгч хүчин зүйлс, салбараар (2025.IV улирал)						
Хүчин зүйлс	Нийт зээл	ХАА	Уул уурхай	Боловсруулах үйлдвэр	Барилга	Худалдаа, үйлчилгээ
Санхүүжилтийн хэрэгцээ						
Үндсэн хөрөнгийн хөрөнгө оруулалт	0.28	0.03	0.17	0.01	0.07	0.31
Эргэлтийн хөрөнгө	0.47	0.05	0.07	-0.02	0.07	0.44
Ажиллах хүчин болон тоног төхөөрөмж	0.18	0	0.05	0.01	0.07	0.18
Компанийн нэгдэл, бүтцийн өөрчлөлт	0	0	0	0	0.02	0.02
Зээлийн хүүний ерөнхий түвшин	0	0	0	0	0.02	0.02
Өрийн дахин санхүүжилт	0.03	0	0	0	0.02	0.02
Бусад санхүүжилтийн хэлбэрүүд						
Дотоод санхүүжилт	0	0	0	0	0	0.02
Бусад банкуудаас зээлэх	0	0	0	0	0	0.02
Бусад санхүүгийн байгууллагаас зээлэх	0	0	0	0	0	0.02
Үнэт цаас, хувьцаа гаргах	0	0	0	0	0	0.02
Гадаад зах зээлээс санхүүжилт татах	0.02	0	0	0	0	0

Хүснэгт 14. Иргэдийн зээлийн эрэлтэд нөлөөлөгч хүчин зүйлс, зээлийн төрлөөр (2025.IV улирал)							
Хүчин зүйлс	Нийт зээл	Цалингийн зээл	Тэтгэврийн зээл	Хэрэглээний зээл	Бизнесийн зээл	Малчны зээл	Автомашинны зээл
Санхүүжилтийн хэрэгцээ							
Удаан эдэлгээтэй бараа худалдан авалт	0.02	0.04	0	0.05	0.01	0	0.04
Хэрэглэгчдийн итгэл	0.05	0.08	0	0.28	0.04	0	0.06
Зээлийн хүүний ерөнхий түвшин	0.03	0.09	0.10	0.06	0.01	0	0.04
Өрийн дахин санхүүжилт	0	0	0	0	0	0	0
Үнэт цаас худалдан авалт	0.01	0	0	0	0	0	0
Бусад санхүүжилтийн хэлбэрүүд							
Өрхийн хуримтлал	0.43	0.04	0.61	0.05	0.01	0	0.04
Бусад банкуудаас зээлэх	0	0	0	0	0	0	-0.01
Санхүүжилтийн бусад эх үүсвэр	0.23	0.03	0	0.05	0.26	0	0.02

² Тайлбар: (+) тэмдэгтэй бол зээлийн эрэлтэд нэмэгдүүлэх, (-) тэмдэгтэй бол зээлийн эрэлтэд бууруулах нөлөө үзүүлсэн.